

ÇOCUKLARDA AKADEMİK BAŞARISIZLIK

İLE BAŞ ETMEK

VE BAŞARMA PSİKOLOJİSİ

Okul başarısı dediğimizde, öğrencinin okulda kendi içinde bulunduğu sınıf düzeyine ve derslerine göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerlemedir. Başarısızlık kavramı ise öğrencinin gelişim düzeyinin ve yeteneklerinin doğrultusunda edinilmesi beklenen bilgi düzeyinin altında başarı göstermesi demektir. Buradaki tanımlara dikkatle baktığımızda asıl olan öğrencinin hedefleri ve amaçları doğrultusunda karşısına çıkan engelleri nasıl yorumladığıdır. Oysaki akılda tutulması gereken, ders çalışma isteksizliğinin ve motivasyon düşüklüğünün bir neden değil neyin sonucu olduğudur.

Çocukların psikolojilerinde yer alan ruhsal veya sosyal problemler nedeniyle başarısızlık, çocukların ders ve ödevlerine karşı isteksizlikler yaşamasına sebep olmaktadır. Bundan dolayı akademik başarısızlık tek bir çatı altında değerlendirilmemeli sonuçlarında ise çocuklar tembel diye nitelendirilmemelidir. Bu sorunların asıl kaynağına inmek her zaman daha sağlıklı bir akademik yaşamın olacağına en temelidir. Bireysel nedenler, aileden kaynaklanan nedenler ve okuldan kaynaklanan sebepler akademik başarısızlığın sebebi olabilir. Bireyselde motivasyon eksiklikleri, gelişim dönemi özellikleri, kaygının düşük veya yüksek olması gibi durumlar bireyin başarısını etkileyen etmenlerdir. Bunların yanı sıra

ailenin beklentisinin çocuğun beklentisiyle örtüşmemesi, ailenin okula karşı olumsuz tutumları, bazı noktalarda çocuğun hayatında sınır koyamamalar da yine akademik başarısızlıkla karşılaşmak için yeterli sebeplerdir. Tüm bu sebeplerin yanı sıra okulda öğrencinin başarısızlığının göz ardı edilmesi, yaşanan duruma karşı okulun olumlu tutum ve davranış sergilememesi de akademik başarısızlığın yaşanabileceğinin yeterli sebepleri arasında gösterilebilir. Tüm bu sebepler göz önünde bulundurulduğunda birey olarak karşımızda duran çocuğun kazanmasını istediğimiz bilgilerin yetersizliğini kendi hayatına tembel veya üşengeç gibi sözcüklerle atfetmeyerek örselemeden çocuğun başarısızlığının yaşandığı bu noktaları önemseyerek onun başarısını arttırmak da önemli olduğunu düşünmekteyiz. Yaşanılan akademik

başarısızlık karşısında beklenen bu tutumların gösterilmemesi çocuğun dünyasındaki “başarı psikolojisini” derinden sarsacaktır. Birey devamlı işe yaramadığını hiçbir beceriye veya yeteneğe sahip olamadığını düşünerek devamlı kendisini yerecek ve üzecektir. Böylelikle yapabileceği herhangi bir uğraşta sahip olduğu bilgisini gösteremeyecek, hayatı boyunca kendisini hiçbir işe yaramayan bir birey olarak algılayacak ve hissedecektir. Bu durum, bireyi “başarmak zorunda kalmak” psikolojisine sokacak ve beraberinde kendisini içinde bulduğu bir takım kaygılarla ve korkularla baş etmek durumunda bırakacaktır.

Böylelikle birey toplumda bazı zayıflıklarla ve güçlüklerle savaşmakta zorlanacak kendini gerçekleştirmek isteği azalacak beraberinde depresyon ve bazı duygu durum bozukluklarının oluşmasına zemin hazırlayacaktır. Bundan dolayı çocuğun dünyasında böylece kalıcı hasarların oluşmamasında anne babalar ve biz eğitimciler daha dikkatli ve özenli olmalı, çocuğu başarılı veya başarısızlık gibi kavramlara karşı daha güçlü ve daha kendinden emin; işini amaçlarını ve hedeflerini sorgulayan bireyler olarak görmeleri yolunda sağlam öğretiler vermeliyiz. Buna göre;

Kullanılmaması Gereken Yanlış İfade Örnekleri	Kullanılması Gereken Doğru İfade Örnekleri
Bu sınavda 3 yanlış yapmışsın. Neden?	Bu sınavda 47 doğrun var. Seninle gurur duyuyorum.
Senin ders çalışman gerekmiyor mu?	Ödevlerini birlikte kontrol etmemizi ister misin?
Arda senden daha başarılı. O nasıl yapabiliyor, sen yapamıyorsun?	Sende daha dikkatli ve özenli çalışırsan daha iyisini yapabilirsin. Sana güveniyorum.